

Een Veilige Gemeente

“Het gaat natuurlijk verder dan de zaken op papier goed geregeld hebben, het gaat erom dat je met z'n allen weet wat het inhoudt.”

- Robert Nieuwenhuijse, Jeugdraad Oisterwijk

Naast zorg voor hen die te maken hebben (gehad) met geweld is het zaak ervoor te zorgen dat de eigen gemeenschap veilig is en blijft voor iedereen.

Bewustzijn en fijngevoeligheid

De eerste bouwsteen voor een veilig huis is bewustzijn dat er per definitie sprake is van ongelijke machtsverhoudingen in een gemeenschapsstructuur. Of we het nu willen of niet, groepsleiders, voorgangers en ambtsdragers hebben een andere positie dan andere gemeenteleden. Hoe integer die rol ook wordt vervuld en hoezeer ook met elkaar wordt omgegaan op basis van gelijkwaardigheid, de positie brengt automatisch een bepaald gezag of zekere voortrekkersrol met zich mee. Dat heeft effect op de onderlinge communicatie: op 'nee' durven zeggen, op uitspreken wat je als ongemakkelijk of grensoverschrijdend ervaart in de omgang.

Taakdragers in de kerk dienen zich hier bewust van te zijn, en fijngevoelig te zijn in hun doen en laten. Ook mag van hen extra inzet verwacht worden om onderlinge veiligheid te bespreken.

Regels

Naast bewustzijn en fijngevoelige communicatie is het goed om als gemeente duidelijke regels en beleid te hebben omtrent de veilige omgang. Denk aan gezamenlijk opgestelde omgangsregels, het instellen van vertrouwenspersonen, een aanstellingsbeleid voor vrijwilligers en het afspreken van een gedragscode. Als er sprake is van 'overtreding', kan degene die zich er niet aan houdt erop worden aangesproken.

Omgangsregels zijn afspraken in een groep over hoe je met elkaar omgaat. Die maak je met elkaar en je houdt elkaar eraan. Het maken van omgangsregels is een activiteit die heel goed aan het begin van het seizoen of bij het starten van een groep gedaan kan worden. Die activiteit helpt de groepsleden zich bewust te worden van de verantwoordelijkheid naar elkaar en respectvol omgaan met elkaar. Als de groep van samenstelling is veranderd, ben je toe aan een update. In bijlage 1 zijn de algemene omgangsregels verwoord.

In een **gedragscode** staat wat de kerkenraad van bepaalde vrijwilligers en beroepskrachten verwacht, welk gedrag wel en welk gedrag niet geaccepteerd wordt. Een gedragscode is een officieel document dat aan bepaalde vrijwilligers en beroepskrachten bij de start van hun werk gegeven wordt en gevraagd wordt deze na te leven. Het verschil met omgangsregels is dat een gedragscode een vaste set regels is voor iemand met verantwoordelijkheid voor anderen: een kinder- of jeugdleider, een pastoraal vrijwilliger, een crècheleidster. In bijlage 2 vindt u de gedragscode van onze gemeente.

Een Veilige Gemeente

Vertrouwenspersonen

Een vertrouwenspersoon(en) in de gemeente kan bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente zelf iemand benaderen. Gemeenteleden kunnen bij hem of haar terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Bijlage 3 maakt inzichtelijk wat profiel en taken van de vertrouwenspersonen zijn.

Aanstellingsbeleid voor vrijwilligers

Als gemeente ben je blij met iedereen die zich voor het kerkenwerk wil inzetten. Maar kies zorgvuldig wie je inzet, zeker in het jeugdwerk. Liever één vrijwilliger te weinig dan de verkeerde. Een zorgvuldige selectie laat zien dat de gemeente het vrijwilligerswerk en het werken met minderjarigen en kwetsbare mensen in de gemeente serieus neemt. Durf ook nee tegen iemand te zeggen.

Dit werkt het beste als je uitdraagt dat iedereen hetzelfde wordt behandeld: de waarde van beleid. Het opstellen daarvan is een taak van de kerkenraad.

In het aanstellingsbeleid wordt opgenomen:

- criteria voor elke vrijwilliger (verwachtingen, kennis, ervaring)
- de opmerking dat bepaalde vrijwilligers de gedragscode moeten na leven.
- een alinea over een jaarlijks gesprek met vrijwilligers waarin ook de veiligheid in de gemeente besproken wordt en het naleven van de gedragscode
- het naleven van bovenstaande punten met een verantwoordelijke hiervoor.

Verklaring Omtrent Gedrag

De kerkenraad heeft besloten dat iedereen, die als vrijwilliger met anderen in contact komt in onze gemeente, een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) moet kunnen overleggen. De kosten hiervoor worden door de kerkenraad gedragen. Dit betreft het werken met jongeren als ook met ouderen. Hieronder valt de kerkenraad, de HVD, jeugdleiding, kringleiders etc

Vaststelling

Aldus vastgesteld op 22 oktober 2019

De heer P. van Hoogdalem
preses

Mevrouw M.I. Latour-Swaanswijk,
scriba

Een Veilige Gemeente

Bijlage 1

Algemene Omgangsregels

Opgesteld voor alle leden van de Hervormde Gemeente Zevenbergen

Inleiding

De laatste jaren is duidelijk gebleken dat ook binnen kerkgenootschappen ongewenst gedrag of seksueel misbruik kan plaatsvinden, met alle ingrijpende gevolgen van dien. Als de kerk een gemeenschap wil zijn waar jongeren en ouderen zich thuis voelen, dan zal de kerk voor hen veilig en betrouwbaar moeten zijn. Juist in de kerk wil je dat jong en oud zich veilig voelen en een gezond vertrouwen in God en mensen kunnen ontwikkelen.

Onze gemeente wil zich laten leiden door het liefdesgebod dat Jezus Zelf ons heeft gegeven, toen Hij zei:

‘U zult de Here, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf’. (Matteüs 22: 37-39).

De Kerkenraad vindt daarom afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat alle leden van onze gemeente zich veilig moeten kunnen voelen. Dit kan alleen als men elkaar in zijn/haar waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals, pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vindt.

Algemene Omgangsregels

De Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Zevenbergen vraagt al haar leden onderstaande Algemene Omgangsregels na te leven:

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de kerkelijke gemeente.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.

Hervormde Gemeente Zevenbergen

Een Veilige Gemeente

6. Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, en ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen.
Als dat niet helpt vraag ik een ander om hulp.
14. Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.

Een Veilige Gemeente

Bijlage 2

Gedragscode

Deze gedragscode is geschreven voor de ambtsdragers en kerkelijke vrijwilligers en pastoraal werker(s) in het kinder- en jeugdwerk van de Hervormde Gemeente Zevenbergen. Deze personen dragen door hun functie een bijzondere verantwoordelijkheid in de kerkelijke gemeente en die daarin het vertrouwen van de gemeente genieten. Het uitgangspunt voor deze gedragscode is wat de Bijbel ons leert, over omgang met elkaar. Respect voor de ander, integriteit, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid kenmerken deze stijl van omgaan met elkaar. Deze kernvoorwaarden vormen de onderliggende basis voor de concrete gedragsregels die in deze code worden genoemd. Deze code wil een hulpmiddel zijn om ongewenst gedrag van kerkelijke vrijwilligers te voorkomen, te signaleren en bespreekbaar te maken. De kerkenraad heeft hiertoe een interne Vertrouwens Persoon aangesteld.

De kerkenraad vindt daarom afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat alle leden van onze gemeente zich veilig moeten kunnen voelen. Dit kan alleen als men elkaar in zijn/haar waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden.

Gedragscode

De Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Zevenbergen vraagt aan ambtsdragers en kerkelijke vrijwilligers en pastoraal werker(s) in het kinder- en jeugdwerk de onderstaande Gedragscode na te leven:

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de kerkelijke gemeente.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.

Een Veilige Gemeente

6. Ik maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik gebruik geen geweld, en ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Ik doe geen mededelingen over zaken die mij vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden. Ik moet de geheimhouding doorbreken als er gevaar of schade kan worden voorkomen, mits ik er alles aan heb gedaan om toestemming van de betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
14. Ik maak bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorg ik ervoor dat de privacy van anderen wordt gewaarborgd.

Een Veilige Gemeente

Bijlage 3

Vertrouwenspersoon

De Hervormde Gemeente Zevenbergen kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft daarvoor een beleid opgesteld, waar een vertrouwenspersoon onderdeel van is. Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Een vertrouwenspersoon is de persoon die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vraagt voor preventie van misbruik en alert is op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Hij/zij doet geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat hij/zij niet aan waarheidsvinding doet, gaat niet zelf op onderzoek uit, is geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, is geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Hij/zij staat naast het gemeentelid dat zich bij hem/haar meldt en ondersteunt die persoon. De vertrouwenspersoon is bekend met de Hervormde Gemeente Zevenbergen, maar is geen onderdeel van de kerkenraad. De vertrouwenspersoon werkt in opdracht van, maar niet namens de kerkenraad. Hij/zij kan onafhankelijk van de kerkenraad handelen.